

Saksframlegg

Prosjektfinansiering av E6 sør og Rv3

Arkivsaksnr.: 06/12532

Forslag til vedtak:

1. Trondheim kommune vil understreke at standarden på E6 og Rv3 i Sør-Trøndelag sør for Trondheim er utilfredsstillende, og presiserer hvor viktig det er å utbedre stamvegene for å sikre god framkommelighet og høy trafikksikkerhet.
2. Den dårlige stamvegstandarden i Sør-Trøndelag sør for Trondheim skaper store utfordringer for næringstransportene og fører til svekket konkurransekraft for trøndersk næringsliv. I tillegg medfører standarden urovekkende høye og alvorlige ulykkestall.
3. De økonomiske rammene i handlingsprogrammet 2006-2015 for utbedring av stamvegene er så lave at det ikke er mulig å oppnå en gjennomgående tilfredsstillende vegstandard.
4. Trondheim kommune slutter seg til forslaget om en sammenhengende, raskere og mer rasjonell utbyggingen av strekningene E6 Oppland grense - Tonstad og Rv3 Hedmark grense – Ulsberg, eventuelt gjennom en ”prosjektfinansiering” som i mindre grad er avhengig av årlige statsbudsjett. Dette forutsetter at planarbeidet på de aktuelle prosjektstrekningene intensiveres.
5. Trondheim kommune mener prinsipielt at det fullt ut er en statlig oppgave å finansiere stamvegnettet og beklager at dette ikke følges opp i statsbudsjettet.

Trondheim kommune

Saksutredning:

Rådmannens innledende kommentarer

Den etterfølgende saksframstillingen bygger på et forslag utarbeidet av Sør-Trøndelag fylkeskommune. Forslaget er sendt til alle kommuner som er direkte berørt av transportkorridoren Trondheim – Oslo (E6 og Rv3). Dette er en oppfølging av et felles formannskapsmøte mellom kommunene som ble avholdt på Støren 30.01.2006. Slik det framgår av framstillingen, inviteres det blant annet til prinsippvedtak om finansieringsløsninger for E6. I forslaget til prinsippvedtak lød det opprinnelig i punkt 5:

”...Med bakgrunn i den økende konkurranse om gjennomføringen av slike prosjekt mener kommune at det er nødvendig med lokale bidrag i finansieringen og gir sin tilslutning til at strekningen finansieres delvis med bompenger. Det forutsettes at det på strekninger der det ikke finnes alternativ vei, bør lokaltrafikken skjermes mest mulig mot bomavgift.”

Rådmannen fremmer imidlertid et alternativt forslag under punkt 5 som understreker det statlige ansvaret for finansieringen. Dette er gjort på bakgrunn av følgende tidligere vedtak i Trondheim kommunes høringsuttalelse til Nasjonal transportplan 2006-15 (formannskapet 03.05.2005):

”Prosjektene Sluppen – Marienborg og Tonstad – Klett bør fullføres i perioden 2010-15. Begge prosjektene er svært viktige for Trondheims byutviklingspolitikk og for framkommeligheten for næringstransporter. Kortere avstander og kortere tid i kø skaper også en vesentlig miljøgevinst her. Trondheim kommune mener det er statlig ansvar å finansiere disse utbyggingene og at dette skal skje uten bomfinansiering/veiprisning.

Trondheim kommune understreker behovet for oppgradering av vegnettet i korridorene Trondheim – Oslo, Trondheim – Ålesund og Trondheim- Bodø, med forbindelse til Sverige.

Det ikke er akseptabelt at utbyggingen i Soknedalen stopper opp i 2-3 år. Både av hensyn til drifts- og kostnadseffektivitet, og ikke minst av trafikksikkerhetsmessige grunner, bør utbyggingen skje kontinuerlig. Trondheim kommune forutsetter at strekningen Ulsberg – Tonstad gjennomføres med statlig fullfinansiering.”

Rådmannen vil for øvrig vise til det pågående arbeidet med transportplan for Trondheim 2006-15. Her vil finansieringsløsninger for flere viktige vegprosjekt drøftes. Foreløpig framstår forskottering (i samarbeid med næringsinteresser) som en mulig akseptabel løsning for deler av strekningen fra Tonstad og sørover. Forskottering vil imidlertid ikke kunne løse hele finansieringsproblematikken så lenge statlige myndigheter krever lokale egenandeler/brukerbetaling. Trondheim kommune må også vurdere forskottering på E6 sør i forhold til andre mulige forskotteringsløsninger for E6 Sluppen – Marienborg og Elgeseter gate, samt andre behov i transportplanen knyttet til kommunale veger, kollektivtransport, sykkelveger og tiltak i Midtbyen.

Felles saksframlegg til berørte kommuner:

Forslag til prosjektfinansiert utbygging av E6 og Rv3 i Sør-Trøndelag

Formål med saksframlegget

Trondheim kommune

Dette saksframlegget tar sikte på prinsippvedtak i berørte kommuner angående forslag om prosjektfinansiert utbygging av strekninger på E6 Oppland grense-Tonstad og Rv3 Hedmark grense-Ulsberg. Forslaget til prosjektfinansiering baserer seg på blandet finansiering i form av statsmidler, bompenger og evt. andre lokale bidrag..

Bakgrunn

Regjeringen har åpnet for mulig offentlig prosjektfinansiering av store vegprosjekter fra 2007. Med offentlig prosjektfinansiering forstås i denne sammenheng at staten stiller et gitt beløp til disposisjon for gjennomføring av et prosjekt slik at gjennomføringen kan skje uavhengig av årlige budsjettbevilgninger. Hensikten med prosjektfinansiering er å sikre sammenhengende og rasjonell utbygging av hele strekninger som skal gi størst mulig samfunnsøkonomisk nytte av investeringene. (Det er foreløpig ikke fastsatt hvordan "prosjektfinansiering" skal gjennomføres i praksis, og hvilke kriterier for prioritering som skal gjelde.)

Regionrådet for Midtre Gauldal, Opdal og Rennebu har siden 1992 arbeidet for utbedring av E6 fra Oppland grense til Trondheim og av Rv fra Hedmark grense til Ulsberg.

En gruppe kalt "Trondheimsveien" er opprettet under ledelse av Sør-Trøndelag fylkeskommune. "Trondheimsveien" omfatter E6 Oppland grense-Tonstad og Rv3 Hedmark grense-Ulsberg. De som deltar i gruppa for øvrig er kommunene Trondheim, Melhus, Midtre Gauldal, Rennebu og Opdal, næringslivet, transportbrukere og Statens vegvesen Region midt. Statens vegvesen bidrar i gruppa med faglige råd og utredninger. Gruppas formål er å bidra til at vedtatte handlingsprogram gjennom NTP-systemet følges opp og at det arbeides for forsert utbygging av resterende strekninger som ikke er med i handlingsprogrammene.

Fylkestinget fattet 13. oktober 2005 følgende vedtak angående saken: "... Fylkestinget i Sør-Trøndelag mener at en i fortsettelsen ser på strekningen E6 Trondheim-Oppland grense som ett prosjekt og vil foreslå at strekningen blir gjennomført som et forsøksprosjekt for statlig prosjektfinansiering".

Det ble invitert til et felles formannskapsmøte på Støren 30.januar 2005. Representanter for fylkeskommunen, alle kommunene, næringslivet, vegmyndighetene og næringsforeningene deltok på møtet. Hensikten med møtet var å gi en felles orientering om muligheter og utfordringer i forhold til en snarlig standardheving, samt å drøfte prosjektfinansiering av E6 på strekningen Tonstad-Oppland grense.

Helhetlig drøfting.

E6 og Rv3 er meget viktig for næringstrafikken mellom Nord-Norge og Sør-Norge, og de er svært viktig for næringstrafikken fra Trøndelag til og fra Øst-Norge og utlandet. En relativt stor andelen av trafikken på disse stamvegene er tungtrafikk, der andelen ved Ulsberg ligger på over 20 prosent. Trondheimsveien har store standardbrudd. Den dårlige standarden skaper store utfordringer for næringstransportene og fører til svekket konkurransekraft for trøndersk næringsliv. Det er beregnet at den dårlige standarden gir en ekstrautgift på ca. 175 mill.kr. pr. år for næringslivet. Det er verdt å merke seg at store eksportnæringer – som havbruksnæringa – blir rammet tungt av veiforholdene.

Med hensyn til trafikkikkerhet er E6 sør for Trondheim svært ulykkesutsatt. I perioden 1997-2004 har det skjedd 330 trafikkulykker på strekningen fra Oppland grense-Tonstad. 20 personer har blitt drept, 11 meget alvorlig skadd og 65 alvorlig skadd. Årlige ulykkeskostnader for samfunnet er beregnet til 211 mill. kr. En utbygging til 4- felts veg nord for Støren (fra Røskaft) og ny 2- felts veg sør for Støren kan forventes å halvere årlige ulykkeskostnader.

Trondheim kommune

Nåværende E6 går gjennom flere tettsteder og har en horisontalkurvatur som setter store krav til trafikantene. Ny E6 vil således bedre nærmiljøet på strekningen betydelig og vil bedre arbeidsmiljøet for transportbransjen.

Bedre vei mellom Trondheim og fylkesgrensen i sør vil ha mange positive effekter. Kortere reiseavstand vil gjøre samhandlingen mellom storbyen og kommunene sørover bedre. Det vil bli lettere for bosetting og bedriftsetableringer i disse kommunene, slik som effekten av ny vei til Stjørdal og Orkanger har gitt.

Med de økonomiske rammene som ligger i handlingsprogrammet for perioden 2006-2015 vil det vil ta lang tid før de aktuelle strekningene på "Trondheimsveien" er utbygd. En prosjektfinansiert utbygging av E6 og Rv3 vil kunne gi en raskere og mer rasjonell utbygging av stamvegstreknings som ikke har tilfredsstillende standard.

Det er et mål å oppnå redusert og forutsigbar reisetid, spesielt for næringslivets transporter. Samtidig er det et mål å bedre den trafiksikkerhetsmessige standarden.

I utgangspunktet er det 3 måter å gjennomføre prosjektet på:

- Strekningsvis og med tidsperspektiv som forutsatt i NTP 2006-15. Forutsetter full statlig finansiering.
- Strekningsvis og med ulike finansieringsformer for hver av hovedstrekningene for å fremskynde de mest pressede prosjektene, for eksempel Tonstad-Jaktøyen. Forutsetter en blanding mellom full statlig finansiering og en samfinansiering mellom statsmidler og lokalt bidrag.
- Sammenhengende utbygging med bakgrunn i et totalt prosjekt for hele stamveistrekningen i Sør-Trøndelag basert på prosjektfinansiering med statsmidler og lokalt bidrag, jfr. Fylkestingets vedtak.

I forslaget til prosjektfinansiering inngår følgende strekninger på E6 og Rv3:

E6 Ulsberg-Tonstad

E6 Oppdal

Rv3 Hedmark grense-Ulsberg

Øvrige strekninger på E6 og Rv3 i Sør-Trøndelag sør for Tonstad har tilfredsstillende standard og inngår ikke i prosjektet.

Næringslivet og transportørene i Sør-Trøndelag har sterkt understreket behovet for betydelig og rask oppgradering av stamveinettet, og stiller seg positiv til en utbygging basert på lokalt bidrag gjennom bominnkreving.

På deler av strekningen mellom Ulsberg og Tonstad finnes ingen alternativ veg til stamvegen, og stamvegen vil fortsatt fungere som lokal veg etter en utbygging. Det bør tas hensyn til at lokaltrafikken på disse strekningene skjermes helt eller delvis for bomavgift. Dette kan løses ved å plassere innkrevingsnettene slik at lokaltrafikken ikke fanges opp i vesentlig grad og/eller gjennom en ordning med betalingsfritak.

Plansituasjonen på de ulike prosjektstrekningene varierer svært både med hensyn til manglende avklaring på kommuneplannivå og på detaljplannivå. For enkelte delstrekninger foreligger detaljerte planer, mens det for lange strekninger mangler overordnet planavklaring og tracèbeslutninger. Utbyggingsstandard er aktuell utbyggingsstandard i henhold til pågående stamvegutredninger. Utbyggingskostnadene for alle prosjektstrekningene er grovt anslått til 3,5- 4 mrd. kr.

Det er behov for å iverksette tiltak for nødvendige planavklaringer umiddelbart.

Trondheim kommune

Forslag til prinsippvedtak

- Trondheim kommune beklager den delvis dårlige standarden på stamvegene E6 og Rv3 i Sør-Trøndelag sør for Trondheim og presiserer hvor viktig det er å utbedre stamvegene for å sikre god framkommelighet og høy trafikksikkerhet.
- Den dårlige stamvegstandarden i Sør-Trøndelag sør for Trondheim skaper store utfordringer for næringstransportene og fører til svekket konkurransekraft for trøndersk næringsliv. I tillegg medfører standarden urovekkende høye og alvorlige ulykkefall.
- De økonomiske rammene i handlingsprogrammet 2006-2015 for utbedring av stamvegene er så lave at det ikke er mulig å oppnå en gjennomgående tilfredsstillende vegstandard.
- Trondheim kommune slutter seg til forslaget om en sammenhengende, raskere og mer rasjonell utbyggingen av strekningene E6 Oppland grense - Tonstad og Rv3 Hedmark grense – Ulsberg, eventuelt gjennom en ”prosjektfinansiering” som i mindre grad er avhengig av årlige statsbudsjett. Dette forutsetter at planarbeidet på de aktuelle prosjektstrekningene intensiveres.
- Trondheim kommune mener prinsipielt at det fullt ut er en statlig oppgave å finansiere stamvegnettet og beklager at dette ikke følges opp i statsbudsjettet.

Rådmannen i Trondheim, 10.04.2006

Håkon Grimstad
kommunaldirektør

Ann-Margrit Harkjerr
byplansjef